

Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronakriisin jälkihoidossa

Kun koronakriisin jälkihoitoa suunnitellaan, on keskeisiksi tavoitteiksi otettava eriarvoisuuden ja ilmastomuutoksen torjunta

1. Eriarvoisuuden torjunta

Koronaviruksen leviämistä estetään monin tarpeellisin keinoin. Näistä toimenpiteistä aiheutuu kuitenkin inhimillisiä ja taloudellisia ongelmia, joiden ratkaisemiseen tarvitaan jälkihoito-ohjelma. Sekä koronaepidemian että rajoitustoimien vaikutukset osuvat erityisen voimakkaasti ryhmiin, jotka ovat muutenkin haavoittuvassa asemassa. Jälkihoito-ohjelmassa on erityisen tärkeää selvittää, miten tasoitetaan vaikutusta, jota korona on aiheuttanut haavoittuville ryhmille.

Epidemiasta ja rajoitustoimenpiteistä seuranneita ongelmia ovat esimerkiksi työttömyys, velkaantuminen, oppimiserojen kasvu, lähisuhdeväkivallan lisääntyminen, päihdeongelmat, mielenterveysongelmat, perheiden kuormittuminen sekä terveydenhuoltohenkilökunnan ja muiden kriittisten alojen työntekijöiden kuormittuminen. On tärkeää vaikuttaa aktiivisesti, että ongelmat jäävät mahdollisimman pieniksi eivätkä tuota eriarvoisuuden kasvua. Epidemian taloudellinen taakka tulee saada jakautumaan kaupunkilaisille mahdollisimman oikeudenmukaisesti siten, että se ei kohdistu erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin, vaan tulee kannettavaksi voimavarojen mukaan.

Siksi vasemmistoliiton valtuustoryhmä vaatii selvittämään mahdollisuutta, että Helsinki:

- Arvioi systemaattisesti koululaisten oppimistilannetta ja oppimiserojen syntymistä ja suunnittelee tukea oppimisessa ilmenneiden erojen kaventamiseksi ja oppilaiden kokonaisyhyvinvoinnin tukemiseksi esim. tukiopetuksen, erityisopetuksen ja oppilashuollon keinoin.
- Selvittää, miten korona lisää mielenterveyspalveluiden tarvetta ja millaisin toimenpitein ja resurssein siihen voidaan vastata.
- Pyrkii tavoittamaan esimerkiksi sosiaalityön ja nuorisotyön avulla ihmisiä, joiden huono-osaisuus on lisääntynyt epidemian aikana ja parantamaan näiden asemaa.
- Varmistaa, että neuvoloissa on osaamista tunnistaa ja tukea ihmisiä, joihin rajaukset tukihenkilöiden läsnäolosta synnytysosastoilla ovat vaikuttaneet.
- Arvioi karanteenitoimenpiteiden vaikutuksia vanhusväestön hyvinvointiin ja toimintakykyyn sekä suunnittelee tarpeellisia kuntouttavia toimenpiteitä.
- Arvioi epidemian ja rajoitustoimenpiteiden vaikutuksia vieraskielisiin ryhmiin ja suunnittelee tarpeellisia toimenpiteitä vieraskielisten ryhmien aseman parantamiseksi.
- Kartoittaa työntekijöiden hyvinvointia ja koronaepidemian vaikutuksia heidän jaksamiseensa sekä käynnistää tarpeellisia toimenpiteitä työhyvinvoinnin vahvistamiseksi.
- Lisää tukea työllistymiseen ja yrittäjyyteen.
- Varmistaa, että ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea myönnetään riittävästi.
- Huolehtii riittävästä joustosta kaupungin vuokra-asuntojen vuokranmaksussa, jotta koronakriisin aiheuttamat taloudelliset vaikeudet eivät johda vuokrasopimusten irtisanomisiin ja asunnottomuuden lisääntymiseen.
- Selvittää, miten budjetin rahoitusta ja verotusta voidaan suunnitella siten, että palveluita ei tarvitse leikata ja niiden vaatimat lisäresurssit voidaan rahoittaa eikä palveluiden asiakasmaksuja tai joukkoliikennemaksuja jouduta nostamaan.
- Huolehtii siitä, että epidemiasta ja rajoitustoimista tehdään kattava sukupuoli- ja lapsivaikutusten arviointi.

2. Ilmastopäästöjen vähentäminen

Koronakriisin aikana hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet huomattavasti. Vaikka tämä ei olekaan ollut rajoitusten varsinainen tarkoitus, palvelee se samalla ilmastonmuutoksen hillitsemistä, joka on samanaikaisesti koronakriisin kanssa akuutti ja välttämättä ratkaistava haaste. Koronakriisi voikin tarjota myös positiivisen mahdollisuuden oppia keinoista, joilla päästöjä voidaan vähentää pysyvästi.

Rajoitustoimenpiteet ovat saaneet meidät hyödyntämään laajasti erilaisia sähköisiä työvälineitä ja miettimään uudelleen esimerkiksi matkustamista. Jälkihoito-ohjelman yhteydessä on syytä selvittää myös näitä kokemuksia.

Siksi vasemmistoliiton valtuustoryhmä vaatii selvittämään mahdollisuutta, että Helsinki:

- Selvittää, mitkä kaikki tekijät ovat vähentäneet ilmastopäästöjä koronakriisin aikana ja miltä osin niitä voidaan muuttaa pysyviksi käytännöiksi
- Selvittää, millaisia muita ympäristövaikutuksia koronakriisillä on ollut ja ovatko ne johtaneet myös terveysvaikutuksiin.
- Selvittää, kuinka taloudellisia investointeja voidaan kohdentaa tavalla, joka samanaikaisesti lisää työllisyyttä ja tukee ilmastotyötä.
- Arvioi, miten koronakriisin aikana käyttöön otettua etäteknikkaa voisi hyödyntää tulevaisuudessa ja vähentää matkustamisen tarvetta.
- Arvioi tarvetta vähentää autokaistoja ja lisätä kävely- ja pyöräteiden osuutta ilmansaasteiden vähentämiseksi sekä kävely- ja pyöräilyturvallisuuden parantamiseksi myös tulevaisuudessa (Milanon mallin mukaisesti).

Helsingissä 22.04.2020

Vuorjoki Anna

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Malin Petra

Haglund Mia

Muttilainen Sami

Korkkula Vesa

Arhinmäki Paavo

Kivelä Mai

Honkasalo Veronika

Koivulaakso Dan

Said Ahmed Suldaan